

БӨЛІМ: ГЕОГРАФИЯ

География сабағында ақпараттық-коммуникациялақ технологияларды қолдану

ЖАРИЯЛАНДЫ
08.01.2024СІЛТЕМЕ
<https://bilimger.kz/148192/>

«География сабақтарындағы инновациялық технологияларды қолдану»

Оқытушының басым рөлімен және студенттің пассивті ұстанымымен (педагогикалық әсер ету объектісі ретінде), оқытудың түсіндірме-репродуктивті әдістерімен сипатталатын білім беру процесін ұйымдастырудағы дәстүрлі тәсіл білім беру сапасының қажетті нәтижелеріне қол жеткізуді толық қамтамасыз етпейді. Бұл педагог-практиктерді білім беру процесін ұйымдастырудың жаңа тәсілдері мен тәсілдерін, білім алушыларда білім алу қажеттілігі сияқты әлеуметтік маңызы бар құндылықтарды қалыптастыратын оқытушы мен студенттің өзара іс-қимылын іздеуге мәжбүр етеді; білімді игеру бойынша жұмысты өз бетінше ұйымдастыра білу; Оқу міндеттерін шешудің ең оңтайлы жолдарын таңдау; өзінің білім беру қызметін жоспарлау. Тәжірибе көрсеткендей, жоғарыда аталған нәтижелерге қол жеткізуге Заманауи педагогикалық технологияларды қолдану ықпал етеді.

Оқытушының міндеті — әр студенттің географиялық білімін, дағдыларын және іс-әрекет тәсілдерін игеру үшін жағдай жасау, әр оқушыға өзінің белсенділігін, шығармашылығын көрсетуге мүмкіндік беретін оқыту әдістерін таңдау. «Географияны зерттеуге тұрақты мотивацияны қалыптастыру құралы ретінде инновациялық технологияларды енгізу» жақсырақ нәтижелерге қол жеткізе отырып, Географияны оқытуда жаңа технологияларды барынша толық қолдануға мүмкіндік береді.

Жер туралы білімсіз адам болмайды. География-бұл жер туралы планета ретінде жалпы түсінік беретін мектептегі білім берудің негізгі оқу жоспарындағы жалғыз ғылым. Географиясыз кеңістіктік идеялар жеткіліксіз, табиғи ландшафттардың күрделі үлгілері жоқ, елдер мен континенттер туралы, оларды мекендейтін халықтар туралы, табиғаттың, қоғамның және экономиканың өзара әрекеттесуі туралы білім жоқ. География Жалпы мәдениетті қалыптастырады. Бұл барлық деңгейлерде басқару шешімдерін қабылдау үшін қажет. Ол көптеген дереккөздерден алынған ақпаратты интеграциялауды, белгілі бір халықаралық байланыс тілін-географиялық картаны

пайдалануды үйретеді.

География сабақтарында инновациялық технологияларды қолдану: білім алушылардың танымдық іс-әрекетін жандандыруға, бір мезгілде әртүрлі мүмкіндіктері мен қабілеттері бар балаларды ұйымдастыруға; білім беру әсерін күшейтуге, жоғары эстетикалық деңгейде сабақтар өткізуге, білім алушылардың қоршаған әлемнің ақпараттық ағымдарында бағдарлану қабілеттерін дамытуға, оқуға дайындығы әртүрлі деңгейдегі оқушыларға сараланған тәсілді жүзеге асыруға, материалды игеру сапасын арттыруға мүмкіндік береді.

Оқытудың инновациялық технологияларын қолдану танымдық іс-әрекеттің жандануына әкеледі, білімді байытады, жүйелейді және бекітеді, оларды саналы түрде қолдануға ықпал етеді.

Сабақтарымда мен балалардың жас ерекшеліктерін ескере отырып, келесі технологияларды немесе олардың элементтерін қолданамын: бейімделу және пропедевтикалық технология, проблемалық оқыту технологиясы, Жоба әдісі, акт, ойын технологиясы.

АКТ-ны қолдану балалардың өзіндік ойлауын дамытуға жаңа мүмкіндіктер ашады, бұл сайып келгенде оқытудың жоғары сапасына әкеледі. Олар географияны оқытуда көрнекіліктің күшті құралы болып табылады. География сабақтарында ақпараттық компьютерлік технологияларды қолдану оқу материалын игеруді жеңілдетіп қана қоймай, білім алушылардың шығармашылық қабілеттерін дамытуға жаңа мүмкіндіктер ұсынады. Мультимедиялық презентациялар жасау арқылы географияға қызығушылықты арттыруға болады. Компьютерлік презентацияларды қолдану сабақты көрнекі және мәнерлі етуге, оқу материалын бейнелі қабылдау арқылы тереңірек есте сақтауға, оның эмоционалды әсерін арттыруға мүмкіндік береді. Мультимедиялық презентация сабақтарының айқын артықшылығы — оқушының географияға оқу пәні ретінде қатынасы сапалы түрде өзгереді. Сабақта білім алушылардың оқу белсенділігі артады.

Ойын әрекеті жаңа материалды сәтті игеру, оның оқу мотивациясының деңгейін арттыру үшін өте маңызды болуы мүмкін. Ойын технологиясын қолдана отырып сабақ өткізу формалары әр түрлі болуы мүмкін: сабақ-ойын, сабақ-викторина, сабақ-саяхат. Ойын технологиялары оқу процесін жандандырады, білім алушылардың шығармашылық қабілеттерін дамытады: ойлау, пайымдау және өз көзқарасын қорғай білу.

Оқытудың сәттілігі көбінесе сабақта оқытудың тиімді формалары мен әдістерін таңдауға ғана емес, сонымен қатар пән бойынша сыныптан тыс жұмыстарды ұйымдастыруға да байланысты. Көбінесе пәнге қызығушылық, мамандықты таңдау сыныптан тыс жұмыстың әсерінен болады.

Білім беруді ақпараттандыру процесінде мұғалімнің негізгі міндеті оқушылардың

жеке басының даму процесін қолдау және бағыттау, олардың шығармашылық ізденісі, бірлескен жұмысты ұйымдастыру болып табылады. Мұндай жағдайда бүгінгі таңда қалыптасқан оқу жұмысының ұйымдастырушылық нысандарын қайта қарау сөзсіз: Тәуелсіздіктің, жеке және топтық жұмыстың ұлғаюы, дәстүрлі оқытудан алшақтау, іздестіру және зерттеу сипатындағы практикалық, зертханалық жұмыстардың көлемінің өсуі. Интернетті пайдалану балалардың танымдық белсенділігін арттырады, оқу қызметін ерекше және қызықты етеді. АКТ білім беру процесіне енгізілуімен карта тікелей сабақта модельденген кезде картографиялық материалды құру мен пайдаланудың жаңа мүмкіндігі пайда болады. Карта географиялық ойлауды дамытады. Оны мәтінмен де, тірі сөзбен де алмастыруға болмайды. Көптеген географиялық зерттеулер картадан басталып, аяқталады. Компьютерлік технологияларды қолданудың арқасында білім мен дағдыларды игерудің жеке қарқыны, күрделілік деңгейі, қызығушылықтары ескеріледі. Компьютермен жұмыс істеу оқушылардың қызығушылығын арттырады және оқу мотивациясын арттырады.

Оқытушы тек мамандық емес, өмір салты. Оқытушылар — сана мен руханияттың жоғары деңгейіне жеткен жердегі адамдар. Өйткені жас ұрпақтың білімін дамытудың жан-жақтылығы, оның сенімі, дүниетанымы, адамгершілік қасиеттері оның еңбегіне байланысты. Мен өз жұмысымда әрқашан өсиетті ұстанамын: ешқашан жаман көңіл-күйде тәрбиелеуге араласпаңыз; баладан не қалайтыныңызды анық анықтаңыз, сонымен қатар оның бұл туралы не ойлайтынын біліңіз; мүмкін Тәуелсіздік беріңіз; көмек көрсетіңіз, бірақ дайын шешімді ұсынбаңыз; сәттілік жағдайын жасаңыз.

ҚМ АА Куәлік нөмірі: **KZ45VPY00102718** — ҚР Мәдениет және Ақпарат министрлігі

© 2026 **Bilimger.kz** Ақпараттық-танымдық білім порталы. Барлық мазмұн авторлық құқықпен қорғалған.